

Matti Nikupeteri / Rakennusvalvonta / Sysmän kunta
matti.nikupeteri@sysma.fi

Viite: Lausuntopyyntö 11.1.2023**Asia: Puuston harvennushakkuu Lähdetie, Sysmä**

Sysmän rakennusvalvontaan on tullut hakemus puuston harvennushakkuulle Väihkölässä sijaitsevalle kiinteistölle 781-417-1-170. Suunniteltu hakkuu sijoittuu osin asemakaava-alueeseen ja hakkuualueella onkin 11 rakentamatonta omakotiorakennuksen rakennuspaikkaa. Muu osa hakkuusta sijoittuu metsätaloudelle tai metsätalousvaltaiseksi kaavoitetuille alueille.

Pyydettyä lausuntonaan Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo esittää asiakohdan hankkeesta seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnitellun hakkuualueen lähellä sijaitsee mahdollinen muinaisjäännekohte, historiallisen ajan kylänpaikka (muinaisjäännekohterekisterin tunnus *Väihkölä*, nro 1000024242). Kylänpaikka sijaitsee noin 50 metrin päässä hakkuualueesta, Särkilahdentien toisella puolella. Kohteen paikannus on kuitenkin epävarma eikä sitä ole tarkastettu maastossa, joten rajauskin on vain suuntaa-antava (*E. Tikkala et al. 2012. Päijät-Hämeen maakuntakaava. Historiallisen ajan muinaisjäännekohtien inventointi*, s. 83).

Lahden museot, arkeologia toteaa, että harvennushakkuut on mahdollista toteuttaa suunnitelman mukaan, mutta niissä on syytä noudattaa erityistä varovaisuutta. Jos hakkuissa tulee vastaan metsämaasta poikkeavia piirteitä, on hakkuut keskeytettävä ja otettava yhteyttä Lahden museoiden arkeologiin.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Suunniteltu hakkuualue sijoittuu osittain maakunnallisesti arvokkaalle Rannan kulttuurimaisema -alueelle, joka on Sysmän-Hartolan viljelyseudun maisematyyppiä edustava maisema-alue. Maisemaan kuuluu Rannan kartanomiljö peltovainioineen. Maakunnallisesti arvokkaiksi maisemiksi määriteltyjä alueita koskee suunnitelmääräys: *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, kehittämisessä ja hyödyntämisessä on vaalittava alueen keskeisiä erityispiirteitä ja omaleimaisuutta sekä huomioitava kokonaisuuden kannalta merkittävien maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilyminen.* (Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014). Alueella voimassa olevassa Sysmän taajaman osayleiskaavan muutoksessa ja laajennuksessa maakunnallisesti arvokasta aluetta koskee kaavamääräys: *Maisema- ja kyläkuvallisesti arvokas alue. Valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokas kylämaisema tai maaseudun kulttuurimaisema, jonka rakennus- ja kulttuurihistoriallisia arvoja sekä maisemakuvaa on suojeltava. Alueen tärkeimpiä säilytettäviä*

kulttuurihistoriallisia ja maisemallisia ominaispiirteitä ovat polveilevat viljelymaisemat, kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset ja rakennetun ympäristön kokonaisuudet, vanhat tieurat, perinnebiotoobit sekä arkeologinen kulttuuriperintö. Alueella tapahtuva uudis- ja korjausrakentaminen sekä ympäristönhoito tulee sopeuttaa sen kyläkuvallisiin, kulttuurihistoriallisiin ja rakennustaiteellisiin arvoihin. Alueelle rakennettaessa on huolehdittava siitä, että rakentaminen sijoitukseltaan, mittasuhteiltaan, tyyliltään ja materiaaleiltaan sopeutuu ympäristöönsä. Hakkuualue on kyseisessä kaavassa merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi sekä asuntoalueeksi ja asemakaavayhdistelmässä metsätalousalueeksi sekä omakotirakennusten ja muiden enintään 2 perheen talojen korttelialueeksi.

Toimenpidealueella ei sijaitse rakennuksia eikä hankkeella ole vaikutuksia rakennettuun kulttuuriympäristöön. Kohdekiinteistö on pinta-alaltaan pienehkö ja harvennushakkuu kohdistuu pieneen osaan siitä. Hakkuualue sijaitsee maisema-alueen ja peltoaukean reunassa, mikä vähentää harvennushakkuun maisemallisia vaikutuksia verrattuna keskeisemmällä sijainnilla tapahtuviin hakkuisiin. Hanke ei ole ristiriidassa alueelle kaavoissa määriteltyjen käyttö- ja hyödyntämistapojen kanssa.

Museolla ei ole huomautettavaa hankkeeseen rakennetun kulttuuriympäristön tai maiseman osalta.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
tutkija, arkeologi	Siiri Tuomenoja
tutkija	Lauri Miettinen

Tiedoksi: Museovirasto, Hämeen ELY-keskus, Metsäkeskus, Hakkuuoikeuden haltija, Maanomistaja